

Poisson prosess - eksempel m. eksponentialfordeling

Fødsler på et sykehus

Anta at det i gjennomsnitt skjer 360 fødsler pr. måned

Fødslene ankommer som en Poissonprosess

Hva er λ ? (forventet antall fødsler per tidsenhet)

Førv. antall	pr. måned	antall i vare	360
— " —	døgn	— " —	$360/30 = 12$
— " —	time	— " —	$12/24 = 0.5$

Altså $\lambda = 0.5$ per time

T tid mellom to påfølgende fødsler

$T \sim \exp(\lambda)$ $\lambda = 0.5$

dvs. $P(T \leq t) = 1 - e^{-\lambda t}$

Sannsynligheten for mindre enn et kvarter mellom to fødsler:

$$P(T \leq 0.25) = 1 - e^{-0.5 \cdot 0.25} = \underline{\underline{0.12}}$$

Sannsynligheten for å vente mer enn to timer

$$P(T > 2) = 1 - P(T \leq 2) \\ = 1 - (1 - e^{-0.5 \cdot 2}) = \underline{\underline{0.37}}$$

Kan simulere fødsler (generelt en Poissonprosess) på følgende måte:

Trekker n observasjoner fra $\exp(\lambda)$, får verdiene t_1, t_2, \dots, t_n

Regn ut

$$x_1 = t_1 \\ x_2 = t_1 + t_2 \\ x_3 = t_1 + t_2 + t_3 \\ \text{ osv}$$

Normalfordeling $Y = aX + b$

X : kroppstemp. tilfeldig valgt person, i °C

$$\text{Her } X \sim N(37, 0.9^2)$$

Y : kroppstemp. i °F

$$\text{Her } Y = \frac{9}{5}X + 32$$

Her da

$$E(Y) = E\left(\frac{9}{5}X + 32\right) = \frac{9}{5}E(X) + 32$$

$$= \frac{9}{5} \cdot 37 + 32 = 98.6 \text{ °F}$$

$$V(Y) = V\left(\frac{9}{5}X + 32\right) = \left(\frac{9}{5}\right)^2 V(X)$$

$$= \left(\frac{9}{5}\right)^2 \cdot 0.9^2$$

$$= (0.72)^2$$

Hvilken fordeling for Y ??

Stokastisk simulering

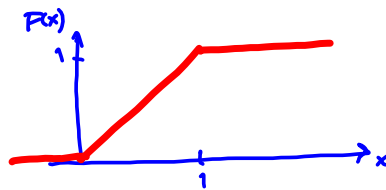
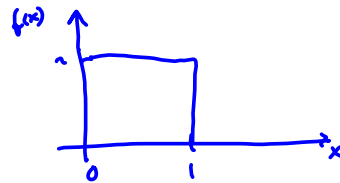
$$X \sim \text{Unif}[0,1]$$

$$F_X(x) = P(X \leq x) = \int_0^x 1 \, dx = x$$

$$Y = -\ln(1-X)$$

$$\begin{aligned} F_Y(y) &= P(Y \leq y) = P(-\ln(1-X) \leq y) \\ &= P(\ln(1-X) \geq -y) \\ &= P(1-X \geq e^{-y}) \\ &= P(X \leq 1 - e^{-y}) = 1 - e^{-y} \end{aligned}$$

$$f_Y(y) = F_Y'(y) = e^{-y} \quad \text{exp}(\lambda=1)$$

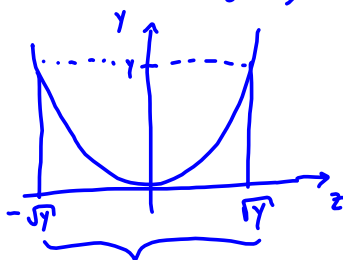
Ikke-monoton transformasjon

(kvikvadrat-fordeling!)

Ekst. $Z \sim N(0,1)$

$$\text{La } Y = Z^2$$

Vi finne $f_Y(y)$, starter med $F_Y(y)$

$$F_Y(y) = P(Y \leq y) = P(Z^2 \leq y)$$

$$= P(-\sqrt{y} \leq Z \leq \sqrt{y})$$

$$= P(Z \leq \sqrt{y}) - P(Z \leq -\sqrt{y})$$

$$= F_Z(\sqrt{y}) - F_Z(-\sqrt{y})$$

Det gir

$$f_Y(y) = F_Y'(y) = \frac{d}{dy} [F_Z(\sqrt{y}) - F_Z(-\sqrt{y})]$$

$$= f_Z(\sqrt{y}) \cdot \frac{d}{dy}(\sqrt{y}) - f_Z(-\sqrt{y}) \cdot \frac{d}{dy}(-\sqrt{y})$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(\sqrt{y})^2} \cdot \frac{1}{2\sqrt{y}} - \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(-\sqrt{y})^2} \cdot (-\frac{1}{2\sqrt{y}})$$

$$= \frac{1}{2^{1/2} \Gamma(1/2)} y^{1/2-1} e^{-y/2}$$

Dette er gamma fordelingen $(\frac{1}{2}, 2)$

Dvs. kvikvadrat-fordelingen med $\nu = 1$